

DOKUMENT „RENOVATION WAVE“

Ing. Zuzana Hudeková, PhD., Miestny úrad mestskej časti Bratislava-Karlova Ves

Európska komisia v októbri predstavila dokument Renovation Wave (Vlna obnovy), súbor opatrení, ktoré majú viesť k zvýšeniu tempa obnovy budov do roku 2030. Cieľom Komisie je minimálne zdvojnásobiť mieru renovácie v nasledujúcich desiatich rokoch a zabezpečiť, aby renovácia viedla k vyššej energetickej efektívnosti a efektívnosti zdrojov. To zvýši nielen kvalitu života obyvateľov samotných budov, ale aj zníži emisie skleníkových plynov, podporí digitalizáciu a zlepši opätovné použitie a recykláciu materiálov. Do roku 2030 by sa dalo zrekonštruovať 35 miliónov budov a vytvoriť až 160 000 nových ďalších „zelených“ pracovných miest v stavebníctve.

de o veľmi zaujímavý dokument, ktorý sa venuje okrem známych oblastí – energetickej hospodárnosti a efektívnosti – aj ďalším, ktoré doposiaľ až tak nerezonovali. Medzi kľúčové zásady obnovy budov v rokoch 2030 až 2050 boli zaradené totiž aj oblasti:

1. Dostupnosť bývania, ktorá sa prejaví širokou dostupnosťou energeticky úsporných a udržateľných budov, najmä pre domácnosti so strednými a nízkymi príjmami, ako aj pre zraniteľné skupiny obyvateľstva a zraniteľné oblasti;
2. Zahŕnutie problematiky životného cyklu materiálov, cirkulárnej ekonomiky pri výstavbe a obnove, čo by sa malo prejavovať minimalizáciou uhlíkovej stopy budov. Uvedené si bude vyžadovať efektívne využívanie zdrojov a obehovosť spojenú s prechodom niektorých odvetví stavebného sektora na zachytávanie uhlíka, napríklad prostredníctvom podpory zelenej infraštruktúry a využívania organických stavebných materiálov, ktoré môžu ukladať uhlík, ako je napríklad drevo pochádzajúce z udržateľných zdrojov;
3. Dodržiavanie vysokých zdravotných a environmentálnych štandardov/noríem. Osobitne sa to týka zabezpečenia kvality ovzdušia, vhodného udržateľného vodného hospodárstva, prevencie pred katastrofami a ochrany pred rizikami súvisiacimi so zmenou klímy, odstraňovania škodlivých látok, ako sú azbest a radón, a ochrany pred nimi, ako aj požiarnej a seizmickej bezpečnosti. Ďalej by sa mala zabezpečiť dostupnosť, aby sa dosiahol rovnaký prístup pre európske obyvateľstvo vrátane osôb so zdravotným postihnutím a starších občanov.

V tomto odseku je zároveň odvolávka na „klimaticky odolné budovy“, ktoré znamenajú, že budovy sú obnovené tak, aby boli odolné voči akútnym aj dlhodobým klimatickým rizikám súvisiacim s teplotou, vetrom, vodou a pohybom pevných hmôt ako napr. zosuvmi. V zozname rizík spojených so zmenou klímy sa nachádzajú napríklad vlny horúčav ako klimatické riziko spojené s teplotou, alebo prívalové zrážky ako klimatické riziko spojené s vodou a ďalšie riziká.

4. Rešpektovanie estetiky a architektonickej kvality. Obnova musí rešpektovať dizajn, remeselné spracovanie, dedičstvo a zásady ochrany verejného priestoru.

V tomto odseku je zároveň odvolávka na deklaráciu z Davosu „Smerom k vysokokvalitnej stavebnej kultúre v Európe“ prijatou európskymi ministrami kultúry a zainteresovanými stranami v roku 2018. V súlade s ňou, nie je „kvalitná architektúra“ definovaná iba estetikou a funkčnosťou, ale aj jej prínosom pre kvalitu života ľudí a k trvalo udržateľnému rozvoju našich miest a vidieckych oblastí.

V ďalšej časti dokumentu sa predstavujú oblasti, na ktoré je potrebné sa sústrediť pri renovácii budov. Sú to:

- a) riešenie problému energetickej chudoby a budov s najhoršími energetickými parametrami;
- b) renovácia verejných budov, ako sú administratívne, školské a zdravotnícke zariadenia,
- c) dekarbonizácia vykurovania a chladenia.

V súvislosti s načrtnutými oblasťami Európska komisia navrhne zavedenie prísnejšej povinnosti mať certifikáty energetickej hospodárnosti spolu s postupným zavádzaním povinných minimálnych noriem energetickej hospodárnosti už pre existujúce budovy. Navrhne tiež rozšírenie požiadaviek na obnovu budov na všetky úrovne verejnej správy. V posúdeniach vplyvu, ktoré sú súčasťou týchto legislatívnych revízií, sa zväžia rôzne možnosti, pokiaľ ide o úroveň, rozsah a načasovanie týchto požiadaviek.

Osobitne je zaujímavý návrh na vypracovanie a zavedenie štandardu pre hĺbkovú obnovu budov, ako aj návrh na vytvorenie nového európskeho Bauhausu, interdisciplinárneho projektu riadeného poradnou radou externých odborníkov vrátane vedcov, architektov, dizajnérov, umelcov, projektantov a občianskej spoločnosti.

Celé znenie Renovation Wave, ako aj ďalších súvisiacich podporých dokumentov je na stiahnutie slovenskom jazyku na <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/DOC/?uri=CELEX:52020DC0662&from=EN>

RESUME: RENOVATION WAVE DOCUMENT In October 2020, the European Commission presented Renovation Wave document, a set of measures to double the pace of recovery by 2030. In addition, the Commission aims to ensure that renovation leads to greater energy and resource efficiency. Accessibility – especially for middle- and low-income households, as well as for vulnerable groups; including life-cycle and circular economy issues in construction and renovation; adherence to high health and environmental standards; respecting aesthetics and architectural quality, are also among the key principles of building renovation in 2030-2050. Of particular interest is the proposal to develop and implement a standard for in-depth renovation of buildings, as well as the proposal to create a new European Bauhaus, an interdisciplinary project led by an advisory board of external experts including scientists, architects, designers, artists, planners and civil society.

Eko-štvrť Clichy-Batignolles v Paríži (Francúzsko) Foto: Zuzana Hudeková

Eko-štvrť Clichy-Batignolles v Paríži (Francúzsko) Foto: Zuzana Hudeková

Obnovené bytové domy vo Freiburgu (Nemecko). Bola znížená spotreba energie na vykurovanie, ako aj upravené povrchy vo vnútrobluku na vsakovanie a zadržiavanie dažďovej vody Foto: Katarína Andrášiová

Eko-štvrť Clichy-Batignolles v Paríži (Francúzsko) Foto: Zuzana Hudeková

Návrh na obnovu budovy MŠ Kolískova, Bratislava-Karlova Ves
Vizualizácia MŠ
Kolískova:
Ivan Stankóci